

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО**

**Шкільна бібліотека – центр творчого розвитку дитини
(до 100-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського)**

каталог виставки

**Розділ 1. Формування творчої особистості дитини засобами шкільної
бібліотеки: теорія і практика**

- 1. Багінська, О. А.** Формування творчої особистості: напрями співпраці педагога і бібліотекаря / О. А. Багінська, Н. М. Каспрукова // Шк. бібліотекар. – 2017. – № 9. – С. 6–11. – Бібліогр.: 6 назв.
- 2. Бачинська, Н. А.** Формування особистості учня в клубах, гуртках за інтересами в умовах шкільних бібліотек / Н.А. Бачинська, А. О. Михайлова // Шкіл. б-ка. – 2007. – № 11. – С. 25–30.
- 3. Бейліс, Л.** Важливі аспекти популяризації української літератури як складової соціокультурної діяльності бібліотек / Л. Бейліс // Бібл. планета. – 2009. – № 4. – С. 8–11. – Бібліогр.: 6 назв.

4. **Бенвэй, Н.** Библиотеки, подростки и арт-программы (креативные программы) : [танцев. класс; конкурсы рис., юных писателей] / Н. Бенвэй ; пер. А. Янкова // Шкіл. б-ка плюс. – 2011. – Верес. (№ 17). – С. 11–14.
5. **Бородіна, Н. В.** Бібліотечне дозвілля / Н. В. Бородіна // Шкіл. б-ка. – 2012. – № 9/10. – С. 126–128.

У статті запропоновано добірку ігор для позаурочних занять для бібліотекарів і вчителів.

6. **Бушманова, И. И.** Кружок при библиотеке – территория творчества / И. И. Бушманова // Шк. б-ка. – 2012. – № 9/10. – С. 120–122.
7. **Вавіліна, Н.** Комплексний підхід до формування творчої особистості : [із досвіду роботи Кіровоград. обл. б-ки для дітей ім. А. П. Гайдара] / Наталія Вавіліна // Світ дит. б-к. – 2012. – № 4/5. – С. 26–27.
8. **Воробйова, Р. Н.** Работа школьного бібліотекаря щодо розвитку особистості учня : [досвід роботи б-ки Чаплин. спеціаліз. шк. № 1 Херсон. обл.] / Раїса Никифорівна Воробйова, Тетяна Миколаївна Ващенко // Тавр. вісн. освіти. – 2008. – № 2 (22). – С. 263–265.
9. **Гаркуша, В. В.** Шкільна бібліотека – центр інформаційного та культурного розвитку дитини : [досвід роботи Підгородян. ЗОШ I–III ст. м. Кривий Ріг] / Віта Вікторівна Гаркуша // Шкіл. б-ка. – 2008. – № 4. – С. 7–11. 2009. – № 7. – С. 59–63.
10. **Гунчак, І. В.** Клуб – центр формування читацької культури школярів : [клуб „Друзі бібліотеки” у шкіл. б-ці смт Мирне Запоріз. обл.] / І. В. Гунчак // Шкіл. б-ка. – 2008. – № 5. – С. 113–119.
11. **Давидова, Л. Л.** Книга в образотворчому мистецтві / Л. Л. Давидова // Шк. бібліотекар. – 2016. – № 8. – С. 29–36.

Подано сценарій бібліотечного уроку, мета якого – розвиток інтересу до книжки, читання, образотворчого мистецтва.

12. **Дяченко, Н. І.** Плекаємо творчу особистість читача : [досвід роботи б-ки Устинів. ЗОШ Кіровоград. обл.] / Н. І. Дяченко // Пед. вісн. – Кіровоград, 2009. – № 1/2. – С. 172–176. – Бібліогр.: 5 назв.
13. **Єрмакова, В. В.** Розвиток особистості школяра засобами бібліотеки школи-інтернату / В. В. Єрмакова // Шкіл. б-ка. – 2010. – № 3. – С. 44–49.
14. **Запорожець, О. О.** Шкільна бібліотека – територія творчості : [досвід роботи б-ки ЗОШ № 111 м. Харкова] / О. О. Запорожець // Шк. бібліотекар. – 2013. – № 10. – С. 2–4.
15. **Каліберда, Л. П.** Бібліотека як соціальний інститут / Л. П. Каліберда // Шкіл. б-ка. – 2010. – № 4. – С. 41–42.
16. **Кириченко, Н. Г.** Інформаційний супровід навчальних і виховних заходів в школі, які впливають на ціннісні пріоритети учнів / Н. Г. Кириченко, Л. В. Гайтан // Шкіл. б-ка плюс. – 2013. – Берез. (№ 5/6). – С. 7–11. – Бібліогр.: 14 назв.
17. **Ковальчук, Ю.** Організація квестів у бібліотеці / Юлія Ковальчук // Бібл. форум України. – 2012. – № 3. – С. 23–24.
18. **Коропець, О. М.** Робота естетичного клубу в бібліотеці Харківського професійного ліцею машинобудування / О. М. Коропець // Шкіл. б-ка. – 2009. – № 5. – С. 94–101.
19. **Лабутина, О. А.** Домашний театр! В библиотеке?. / О. А. Лабутина // Шк. б-ка: сегодня и завтра. – 2016. – № 2. – С. 33–36.
У статті висвітлено досвід роботи зі створення маленького театру в шкільній бібліотеці.
20. **Левко, О.** Взаємодія бібліотеки з митцями краю у напрямі популяризації історико-культурної спадщини. Формування естетичних уподобань дітей та підлітків / О. Левко // Світ дит. б-к. – 2007. – № 4. – С. 16–17.
21. **Мозирко, Н. В.** У чарівному світі літератури : (навч. проект) / Н. В. Мозирко, Н. П. Ремез // Шкіл. бібліотекар. – 2013. – № 7. – С. 8–15. – Бібліогр.: 8 назв.

У статті йдеться про проект, реалізований завдяки співпраці шкільного бібліотекаря й учителя англійської мови, та спрямований на розвиток творчої особистості, залучення дітей до читання, книги. Його мета – взаємопов'язане навчання англійської мови й літератури (популяризація творів американських та англійських письменників).

- 22. Патріотичне виховання у шкільних бібліотеках: методи та підходи :** метод. рек. / [авт.: Т. В. Добко, І. І. Хемчян, Л. М. Бондар, А. І. Рубан ; наук. ред.: Березівська Л. Д., Т. В. Добко ; наук. консультант О. К. Журба ; літ. ред. Л. В. Редько-Шпак] ; Нац. акад. пед. наук України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського. – Київ : [б. в.], 2017. – 88 с. – (Серія „На допомогу професійній самоосвіті працівників освітянських бібліотек” ; вип. 16).
- 23. Подоляка, В. Д.** Пропаганда літератури шляхом проведення масових заходів / В. Д. Подоляка // Шкіл. б-ка. – 2008. – № 2. – С. 52–53.
- 24. Пономаренко, С. Є.** Робота бібліотекаря з розвитку творчих здібностей учнів / С. Є. Пономаренко // Обдар. дитина. – 2009. – № 7. – С. 20–26.
- 25. Прохорова, Л. П.** Проведення літературного конкурсу в шкільній бібліотеці / Л. П. Прохорова // Шкіл. б-ка. – 2014. – № 1. – С. 57–59.
- 26. Сачкова, М. Н.** Школьная библиотека – центр креативности : способы раскрытия творч. потенциала учащихся / М. Н. Сачкова // Шк. б-ка. – 2010. – № 6/7. – С. 115–118.
- 27. Сухар, В. Л.** Супутник бібліотекаря. 1–4 / В. Л. Сухар. – [Харків] : Ранок, [2013]. – 157, [2] с. – (Наша школа).

У посібнику вміщені розробки бібліотечних уроків та виховних заходів, перелік рекомендованої дитячої художньої літератури, матеріали для гурткової роботи з читачами. Також книга містить невеличку добірку віршів, загадок, прислів'їв про книгу, які можуть зацікавити маленьких відвідувачів шкільної бібліотеки.

28. Сухар, В. Л. Супутник бібліотекаря. 5–9 / В. Л. Сухар. – [Харків] : Ранок, [2013]. – 173, [2] с. – (Наша школа).

Практичний посібник допоможе бібліотекарю в організації роботи з учнями середніх класів. У ньому бібліотекарі знайдуть поради щодо керівництва читанням підлітків; познайомляться з особливостями популяризації книги серед учнів 5-9 класів. Річний календарний план виставкових бібліотечних заходів, перелік рекомендованої художньої літератури для учнів 5-9 класів, конспекти бібліотечних уроків, розробки занять читацького клубу "Ерудит" та сценарії масових заходів – уся ця інформація полегшить роботу шкільного бібліотекаря, допоможе виховувати в дітях духовність та естетичні потреби в читанні.

29. Тимченко, Г. Ф. Виховання громадянина та творчої особистості в умовах полікультурного середовища засобами художньо-естетичної освіти / Г. Ф. Тимченко // Шк. бібліотекар. – 2017. – № 3. – С. 6–8. – Бібліогр.: 9 назв.

30. Хоменко, О. І. Методичні поради щодо організації роботи літературного клубу „Книголюб” / Ольга Іванівна Хоменко // Шкіл. б-ка. – 2008. – № 2. – С. 95.

31. Чорна, І. Бібліокре@тив / Ірина Чорна // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2017. – № 2. – С. 33–34.

У статті висвітлено досвід роботи бібліотеки Харківської ЗОШ І–ІІІ ступенів № 88 ім. О. Г. Зубарева щодо розвитку в дітей творчих здібностей завдяки участі в гуртку-студії „Hand-Made” та ляльковому театрі.

32. Шкільна бібліотека в навчально-виховному процесі : зб. ст. із досвіду роботи бібліотекарів ЗНЗ м. Києва / Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, Ін-т післядиплом. пед. освіти ; [уклад. Матвійчук О. Є. ; кер. проекту Левітас Ф. Л.]. – Київ : Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, 2012. – 155 с.

- 33. Шкільна бібліотека. Виховні заходи** / [авт. кол.: Наталія Литвин та ін. ; упоряд. Н. Харченко ; ред. рада: М. Мосієнко та ін.]. – Київ : Шкiл. свiт, 2016. – 156, [2] с. – (Серія „Бiблiотека \"Шкiльного свiту\"”). – Бiблiогр.: с. 158.
- 34. Шкільна бібліотека: інформаційні та виховні можливості** / Ніжин. загальноосвіт. шк. I–III ст. № 17 ; [упоряд. О. І. Вовкодав]. – Ніжин : [Б. в.], 2010. – 84 с. – Бiблiогр.: с. 83.
- 35. Шкільна бібліотека як інформаційний соціокультурний центр** : навч.-метод. посiб. / Киiв. мiськ. пед. ун-т iм. Б. Д. Грiнченка ; [уклад. О. С. Матвiйчук] // Шкiл. б-ка. – 2008. – № 9. – С. 1–159.
- 36. Шкільні бібліотекарі: творчий потенціал** : метод. посiб. з досвiду роботи шкiл. бiблiотекарiв обл. / Кiровоград. обл. iн-т пiслядiплом. пед. освiти iм. В. Сухомлинського ; [уклад.: Дяченко Н. І. та iн.]. – Кiровоград : [б. в.], 2008. – 60 с. – Бiблiогр.: с. 57.
- 37. Школа и библиотека: креативные проекты, инновационные программы** : сб. ст. и материалов / КУ „Херсонская областная библиотека для детей” им. Днепровой Чайки Херсон. обл. совета, Упр. образования Херсон. гор. совета ; [под ред. А. А. Кияновского ; отв. за вып. А. И. Бардашевская]. – Херсон : [б. в.], 2014. – 48 с.

Розділ 2. Шкільна бібліотека як центр розвитку дитини у творчій спадщині В. О. Сухомлинського

- 38. Березівська, Л. Д. В. О. Сухомлинський про читання як засіб формування культури духовних потреб дитини** / Л. Д. Березівська // Педагогічний альманах : зб. наук. пр. / комунал. вищ. навч. закл. „Херсон. акад. неперерв. освіти” Херсон. обл. ради ; [редкол.: Бех І. Д. та iн.]. – Херсон : Херсон. акад. неперерв. освіти, 2015. – Вип. 26. – С. 10–16. – Бiблiогр.: с. 15 (15 назв).

- 39. Березівська, Л. Д.** Шкільна бібліотека як центр розвитку дитини у творчій спадщині В. О. Сухомлинського / Л. Д. Березівська // Шк. б-ка плюс. – 2018. – Берез. (№ 5/6). – С. 8–13.
- 40. Бородіна, Н. В.** Кімната думки : діяльність б-ки навч.-вихов. комплексу „Павлівська загальноосвітня школа І–ІІІ ступенів -ліцей імені В.О. Сухомлинського” у контексті педагогічних ідей Василя Сухомлинського / Н. В. Бородіна // Шкіль. б-ка плюс. – 2014. – Лип. (№ 3/14). – С. 2–7.
- 41. Волобуєва, Л. М.** Роль шкільної бібліотеки в організації навчального процесу на засадах ідей гуманістичної педагогіки В. О. Сухомлинського / Л. М. Волобуєва // Шкіль. б-ка плюс. – 2013. – Берез. (№ 5/6). – С. 4–7. – Бібліогр.: 7 назв.
- 42. Дяченко, Н. І.** Трансформація педагогічних ідей В. О. Сухомлинського у розвиток сучасного бібліотечного процесу / Н. І. Дяченко // Шкіль. б-ка плюс. – 2014. – Серп. (№ 15/16). – С. 21–27.
- У статті розглянуто окремі аспекти творчого використання педагогічних ідей Василя Олександровича Сухомлинського у сучасному бібліотечному процесі закладу загальної середньої освіти.*
- 43. Заліток, Л. М.** Робота з книжкою в сучасній початковій школі крізь призму творчого розвитку ідей В. Сухомлинського / Л. М. Заліток // Наук. вісн. Миколаїв. нац. ун-ту імені В. О. Сухомлинського. Серія: Пед. науки : зб. наук. пр. – Миколаїв, 2014. – Вип. 1.46. – С. 61–68. – Бібліогр.: 16 назв.
- 44. Заліток, Л. М.** Сухомлинський про роль книжки у вихованні духовної особистості / Л. М. Заліток // Наук. пр. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського / Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського, НАПН України. – Київ : Пед. думка, 2010. – Вип. 2 : Всеукраїнський інформаційний ресурс з питань психолого-педагогічної науки і освіти: сучасний стан та шляхи розвитку. – С. 110–116. – Бібліогр.: с. 116.

45. Заліток, Л. М. Читання молодших школярів як процес прилучення дітей до книжки в спадщині В. О. Сухомлинського / Л. М. Заліток // Педагогічні науки : зб. наук. пр. / Херсон. держ. ун-т. – Херсон : [б. в.], 2009. – Вип. 53. – С. 89–97. – Бібліогр.: 9 назв.

46. Злочевська, Н. В. Бібліотерапевтичне спілкування з учнями як спосіб впливу на їх духовне здоров'я та засіб розкриття їх творчого потенціалу / Н. В. Злочевська // Шкіл. б-ка плюс. – 2014. – Лип. (№ 13/14). – С. 14–19. – Бібліогр.: 8 назв.

У статті розглянуто особливості моделювання програми бібліотерапевтичного спілкування з учнями у позакласній роботі „Диво казки” (2–4-ті класи) та „Уроки фантазії” (5–6-ті класи) та акцентовано увагу на ролі педагогічних ідей В. О. Сухомлинського у її створенні й реалізації.

47. Лушпай, Л. М. Роль шкільної бібліотеки у розвитку творчої особистості учнів / Л. М. Лушпай // Шкіл. б-ка плюс. – 2014. – Лип. (№ 13/14). – С. 20–25. – Бібліогр.: 5 назв.

У статті розглянуто роль книги та читання у формуванні читацької компетентності, акцентовано увагу на впливі педагогічних і художніх творів В. О. Сухомлинського на розширення світогляду учнів, прищеплення любові до творчої праці та творчості в цілому.

48. Новаківська, Л. В. Олена Пчілка і В. О. Сухомлинський про роль книги в духовному житті дитини / Л. В. Новаківська // Шкіл. б-ка плюс. – 2011. – Жовт. (№ 19). – С. 3–5.

49. Ружанська, Т. В. Комплексний підхід до створення власної моделі становлення компетентного і творчого читача / Т. В. Ружанська // Шкіл. б-ка плюс. – 2014. – Серп. (№ 15/16). – С. 8–12. – Бібліогр.: [6 назв.].

У статті розкрито систему роботи шкільної бібліотеки з розвитку творчої особистості на засадах педагогічної спадщини

В. О. Сухомлинського та комплексний підхід до створення власної моделі становлення компетентного й творчого читача.

- 50. Хемчян, І. І.** В. О. Сухомлинський про роль освіти і бібліотеки у вихованні духовно-моральних основ особистості: бібл. секція для освітян. б-к Херсонщини [на XVI Всеукр. пед. читаннях „В. О. Сухомлинський у діалозі з сучасністю: ціннісні виміри в освіті”, 17–18 верес. 2009 р., м. Херсон] / Ірина Іванівна Хемчян // Шкіл. б-ка плюс. – 2009. – Листоп. (№ 21). – С. 19–23.
- 51. Хемчян, І. І.** Роль шкільної бібліотеки в розвитку творчої особистості учнів : (VI Міжнародні й XX Всеукраїнські педагогічні читання „Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: розвиток творчої особистості”. Бібліотечна секція) / І. І. Хемчян // Шкіл. б-ка плюс. – 2014. – Берез. (№ 5/6). – С. 2–8.
- 52. Шевченко, О.** Естетичне виховання молодших школярів на уроках літературного читання : (за ідеями В. О. Сухомлинського) / Олена Шевченко // Початк. шк. – 2015 – № 9. – С. 21–24. – Бібліогр. у кінці ст.

*Упорядник А. І. Рубан,
н. с. відділу науково-методичного забезпечення
діяльності мережі освітянських бібліотек*